

Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, 1826

bron

*Handelingen der jaarlijksche vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te
Leiden, gehouden den 29sten Junij 1826. Z.p., z.j.*

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_jaa002182601_01/colofon.htm

© 2004 dbnl

**Handelingen van de Jaarlijksche Vergadering
der Maatschappij van Nederlandsche
Letterkunde *te Leyden.***

Gehouden den 29sten Junij 1826.

Tegenwoordig de Heeren: *M. Siegenbeek*, Voorzitter, *A. de Vries*, *J.H. van der Palm*, *Mr. H.W. Tydeman*, *J. Clarisse*, *Mr. J. Verschuur*, *Mr. D. van Leyden Gael*, *J. Teissèdre l'Ange*, *A. van den Ende*, *J.A. Lotze*, *J. Bussingh*, *G. van Olivier*, *J. Koning*, *W.F. Weijers*, *G.J. Schacht*, *A. Blussé*, *A. ten Broecke Hoekstra*, *Jr. Mr. J.C. de Jonge*, *N.G. van Kampen*, *Mr. C.J. van Assen*, *P.G. Mess*, *J.A. Pluygers*, *C. de Koning*, *Ldz.*, *Mr. R. Metelerkamp*, *Mr. A. Siewertz van Reesema*, *L. Suringar*, *Jr. D.F. van Alphen*, *P.H. Peerlkamp*, *Mr. C.J.C. Reuvens*, *J. Venhuizen Peerlkamp*, *Mr. S. Ipz. Wiselius*, *A. Doyer Tz.*, *P.G. van Hoorn*, *Mr. J.P. Bodel Nyenhuis*, *Mr. J.D. van Ewyck*, *G.H.M. Delprat*, *C. Pruys van der Hoeven*, *J.E. van Varelen*, *P.H.L. Donckermann*, *A. van Bynkershoek van Hoogstraten*, *G. van Orden*, *W.H. Suringar*, *Mr. W.H. van Voorst*, *Mr. D.T. Gevers*, *Mr. G. Groen van Prinsterer*, *Mr. J. van der Linden*, *J.T. Bergman*, *Mr H. Cock*, *H. Cats*.

[Toespraak van de voorzitter, M. Siegenbeek]

[Levensbericht van J.A. van der Spijle]

De Voorzitter opent de vergadering met de volgende aanspraak.

MIJNE HEEREN, ZEER GEACHTE MEDELEDEN!

Hartelijk wensch ik u en mij zelven geluk met onze hernieuwde vereeniging ter viering van het jaarlijksch feest dezer Maatschappij. Zestig jaren zijn er verlopen, sedert zij uit geringe beginselen haren oorsprong nam, en door den ijver van hare eerste oprichters, van welke door Gods vaderlijke goedheid één, met name de eerbiedwaardige en door ons allen hoogst geëerbiedigde VAN WIJN, nog voor dezelve gespaard bleef, onder medewerking van vele gunstige omstandigheden, binnen kort tot eenen trap van aanzien en luister opsteeg, welke haar onder de letterkundige inrigtingen in ons Vaderland met glans deed schitteren. Wij kunnen op den verloopenen tijdkring niet terug zien, zonder ons getroffen te gevoelen door de hoogst gewigtige gebeurtenissen, de veranderingen en omkeeringen van allerlei aard, in welke dit tijdvak, meer dan eenig ander in de geschiedenis, rijk en overvloedig was, en die op het lot der menschheid, dat van ons werelddeel, ons vaderland en de we-

tenschappen den belangrijkste invloed oefenden. Zonder thans te onderzoeken, veel min te beslissen, in hoe verre die invloed, in onderscheidene opzigten, heilzaam en weldadig geweest zij, of, onder het bestuur eener wijze en liefderijke Voorzienigheid, nog verder worden zal ('t geen Gij echter, over 't geheel, gaarne, met mij, als waar zult aannemen) schrom ik niet, met toestemming, naar ik mij vlei, van U allen, te verklaren, dat, gedurende het tijdperk, waarvan wij spreken, de onderscheidene deelen onzer letterkunde, tot welker beoefening deze Maatschappij bijzonderlijk is ingerigt, eene aanmerkelijke verbetering, uitbreiding en veredeling ontvangen hebben, waarvan de eer in zoo verre althans mede tot deze Maatschappij behoort, als zij, die daartoe medewerkten, schier allen leden van dezelve waren, of nog heden zijn. De nadere ontwikkeling en staving dezer heugelijke waarheid zou voorzeker geen ongepast, noch onbekoorlijk onderwerp ter opening van deze bijeenkomst opleveren; en reeds had ik besloten, daarover in eenige bijzonderheden uit te weiden, toen deels de gedachte, dat ik daarbij weinig of niets, dan het u allen over-

vloedig bekende, zou kunnen voortbrengen, deels de billijke vrees van door eene noodelooze verkorting van den tijd, dien wij aan de genoegens der gezellige verkeerung wenschen te wijden, den meesten uwer mishagelijk te worden, mij dit voornemen deed ter zijde stellen. Ik zal mij derhalve eeniglijk bepalen bij de vermelding van hetgeen de afgeloopene jaarkring voor deze Maatschappij merkwaardigs heeft opgeleverd. De herdenking hiervan biedt ons, over 't geheel, ruime stoffe tot dankbare blijdschap aan. Van de zijde van haren Koninklijken Beschermer ontving de Maatschappij een hoogst streelend bewijs van goedkeuring en belangstelling, niet slechts in de gunstige bewilliging van haar eerbiedig verzoek ter opschorting van een' maatregel, waardoor het zoo belangrijke Slot van Muiden met slooping bedreigd werd, maar ook in de hoogst minzame wijze, waarop de laatst uitgegevene Deelen van hare Werken door Hoogstdenzelven werden aangenomen. Aan het genoegen van het getal harer Leden door zoo vele kundige mannen te zien uitgebreid, als, hetzij ten gevolge van de benoeming door de laatst gehouden jaarlijksche

Vergadering gedaan, of op uitnoodiging der maandelijksche, zich gereedelijk met dezelve vereenigden, paarde zich dat van ten minste op ééne der in den jare 1824 uitgeschrevene Prijsvragen twee antwoorden te mogen ontvangen, waarvan wij straks nader berigt te wachten hebben. Doch vooral strekt het mij tot levendige blijdschap U te kunnen melden, dat de afgeloopene jaarkring, in vergelijking met de laatst voorgaande jaren, waarin de Maatschappij zoo vele hoogst smartelijke verliezen te beweenen had, slechts geringe stoffe tot treurigheid opleverde. Immers werd haar niet meer dan één harer Leden, en wel in eenen leeftijd, reeds na grenzende aan den eindpaal, dien de natuur aan het menschelijke leven gesteld heeft, door den dood ontruikt. Voor zoo verre intusschen het geëerde Medelid, dat ons ontviel, met name de beroemde Regtsgeleerde VAN DER SPIJK, met regt eene groote vermaardheid en eene algemeene hoogachting genoot, vordert gij billijkerwijze van mij, dat ik aan zijne nagedachtenis de verdiende hulde toebreng. Ik zal trachten aan die vordering, zoo veel in mij is, te beantwoorden,

en verzoek daartoe, nog voor eenigen tijd, uwe genegene aandacht.

[Levensbericht van Johan Albert van der Spijk]

JOHAN ALBERT VAN DER SPIJK werd, op den 27 Februarij des jaars 1758, in de Geldersche stad Doesburg geboren, alwaar zijn vader, JACOBUS VAN DER SPIJK geheeten, met lof het leeraarambt bekleedde. Dan het mogt hem slechts kort gebeuren het toezigt en geleide van dezen waardigen man te genieten, daar dezelve hem door den dood ontrukkt werd, toen hij naauwelijks den ouderdom van zes jaren bereikt had. Gelukkig werd dit verlies, zoo veel mogelijk, voor hem vergoed door de liefderijke zorg zijner verstandige moeder, met name CONSTANTIA MUIS, die niets verzuimde, wat dienstig scheen, om den veel belovenden aanleg van haren zoon te ontwikkelen, in de hoop van hem eenmaal de loopbaan te zien intreden, waarin zijn vader met lof werkzaam was geweest. Hij werd ten dien einde op de Latijnsche School in zijne geboortestad besteld, waar hij zich door vlijt, zedigheid en goede vorderingen de genegenheid zijner onderwijzers verwierf. Doch eer hij nog den loop zijner schooloefeningen volbragt had, werd hij, naauwelijks vijftien jaren oud

zijnde, door den dood ook van de zorg zijner brave moeder verstoken. Onder het toezigt echter van waardige voogden werd het door haar gevormde ontwerp voor zijne toekomstige bestemming voortgezet, ten welken einde hij, na van de Latijnsche School met eer ontslagen te zijn, naar de Hoogeschool te Utrecht vertrok. Hier oefende hij zich eenigen tijd in die wetenschappen, welke ter voorloopige vorming van den aanstaanden Godgeleerde dienen, en had reeds werkelijk met de Godgeleerde studiën zelve, onder geleide van den vermaarden BONNET, een' aanvang gemaakt, toen belangrijke redenen, ook door de leidslieden zijner jeugd goedgekeurd, hem deden besluiten van de beoefening der Godgeleerdheid tot die der Regten over te gaan. Eerlang verliet hij ook de Hoogeschool van Utrecht, om zich naar die van Harderwijk te begeven, daartoe voornamelijk bewogen door zijne toen reeds aangevangene naauwe vriendschapsverbindtenis met den sedert in de natuurkundige wetenschappen tot groote vermaardheid opgestegenen Hoogleeraar J.A. BENNET, wien gewigtige redenen ter voltooiing zijner studiën naar de

Geldersche Hoogeschool terug riepen. Hier werd de band van vriendschap tusschen beide edele jongelingen door eene broederlijke zamenwoning in hetzelfde huis nog naauwer toegehaald; en weldra werd in dit schoone verbond nog een derde, niet min voortreffelijk jongeling, met name R. DE KRUYFF, opgenomen, dien Leyden later onder zijne verdienstelijkste en kundigste Geneesheeren telde en nog heden tellen mag. Onder het genot van de genoegens der zuiverste vriendschap, leide VAN DER SPIJK zich, aan de Geldersche Hoogeschool, met den meesten ijver op de verwerving of vermeerdering der voor zijne nieuwe bestemming nuttige en noodzakelijke kundigheden toe. Vooral gaf hij zich over aan het onderwijs der beroemde Hoogleeraren NIEUWHOFF, DE RHOER en P. ROSCAM, van welke de eerste in de Wijsbegeerte, een geliefkoosd voorwerp zijner oefeningen, de tweede in de Historiën en Romeinsche Oudheden, de laatste in de Regtsgeleerde studiën zijne wegwijzers en voorgangers waren. Zoo zeer verwierf hij zich door zijne ongemeene naarstigheit, gepaard aan uitstekende geestvermogens, maar inzonderheit door zijn be-

scheiden, regtschappen en open karakter de genegenheid en achting van deze zijne leermeesteren, dat hij hen sedert, tot aan hunnen en zijnen dood, onder zijne vrienden tellen mogt. Tegen den afloop des jaars 1781 verliet hij de Hoogeschool, na, ter bekoming van de waardigheid van Doctor in de beide Regten, in het openbaar met den hoogsten lof eene keurig uitgewerkte Dissertatie verdedigd te hebben, *ad Legem II. Codicis de hereditatis petitione, cum annexis corollariis*. Eerlang vertrok hij, tot oefening der Regtsgeleerde practijk, naar 's Gravenhage, waar hem weldra eene algemeene achting en vertrouwen ten deel werd. Alle kundigen toch ontdekten spoedig, dat hij tot die oefening op eene meer dan gewone wijze was toegerust, en bijzonder in eene grondige en wijsgeerige kennis van den geheelen omvang der Romeinsche Regtsgeleerdheid zich den eenigen hechten steun en grondslag van alle Regtsgeleerde wetenschap verworven had. Hierdoor vie het hem gemakkelijk ook tot den echten geest der Vaderlandsche Regten door te dringen, de groote kundigheden, die hij daarin alreede bezat, dagelijks te vermeerderen, en op de

hem voorkomende zaken met den gelukkigsten uitslag toe te passen. Daar hij aan deze grondige bedrevenheid in het Romeinsche en hedendaagsche Regt eene groote mate van schranderheid en onvermoeiden ijver paarde, en zich bovendien door zedigheid, echte beschaafdheid en regtschapenheid ten hoogste aanbeval, kan het ons geenzins bevreemden, dat de vermaardste Regtsgeleerden, toen in 's Gravenhage bloeiende, tot wie de gunstige aanbeveling van zijn' beroemden leermeester ROSCAM hem den toegang geopend had, hem weldra onder de jeugdige pleitbezorgers op eene vereerende wijze onderscheidden. Tot de genen, die hem hunne achting en vertrouwen schonken, behoorde met name ook de doorkundige en als zoodanig algemeen geachte GALLÉ; en de voortreffelijke SCHEPMAN, met wien hij later den eersten rang onder de Haagsche pleitbezorgers deelde, en die, eenige jaren ouder dan hij, toen reeds eene groote vermaardheid verkregen had, knoopte spoedig vriendschappelijke betrekkingen met hem aan, die ten einde toe ongeschonden voortduurden, en voor beiden eene bron van vele zuivere genoegens waren. Dit een en ander

had ten gevolge, dat VAN DER SPIJK, binnen weinige jaren, zijne Regtsgeleerde practijk zeer aanmerkelijk toenemen, en de behartiging der gewigtigste belangen aan zijne zorg zag toevertrouwd. Bij den welverdienden roem van ongemeene regtskunde, uitstekende schranderheid, niets verwaarloozende naauwkeurigheid en altijd werkzamen ijver ging hem, met geen minder regt, die van goede trouw en naauwgezette eerlijkheid na, welke hem zoo in de aanvaarding van zaken ter verdediging ten uiterste kiesch deed zijn, als hem afkeerig maakte van bij die verdediging eenige andere middelen te bezigen, dan die der zaak van waarheid en regt ten volle waardig waren. Was het aan een' te ver getrokkenen afkeer hiervan, of aan zekere natuurlijke ongeschiktheid, of aan eenige andere oorzaak toe te schrijven, dat de voordragt, stijl en vorm zijner pleitredenen zich, door 't geen gewoonlijk welsprekendheid genoemd wordt, niet bijzonder onderscheidden? Wat hiervan ook zijn moge, dit is, naar de getuigenis ook van zijne hartelijkste vrienden en vereerders, buiten twijfel, dat de eernaam van den Cicero onzer Regtsgeleerden, hem, niet lang na zijn over-

lijden, in het openbaar gegeven, door hemzelve op het ernstigst zou zijn van de hand gewezen. Men denke echter niet, dat hij, als geregteijk redenaar, van alle verdiensten ontbloot was. Integendeel heerschte in zijne opstellen, bij bondigheid van zaken, eene groote mate van duidelijkheid, orde en juiste uiteenzetting der denkbeelden; en zijn stijl, hoewel eenvoudig en door bevallige sieraden weinig of niet verlevendigd, droeg echter het afdruksel van de helderheid zijner denkbeelden, en prees, wel verre van door barbaarschheid bezoedeld te zijn, zich veeleer door beschaafde deftigheid aan. Ook dan, wanneer hij, gelijk meermalen, zonder schriftelijke voorbereiding het woord voerde, zag men deze loffelijke eigenschappen in zijne redenen uitblinken. Zijne mondelijke voordragt was wel van zekere eentoonigheid niet geheel vrij, maar nogtans waardig en deftig. Ook ontbrak het hem, wanneer, in belangrijke gevallen, het gevoel, dat hij de zaak van waarheid en geregtigheid verdedigde, zijn hart en zijne redenen bezielde, geenszins aan warmte en mannelijke zeggenskracht; en staafde hij alsdan mede door zijn voorbeeld de waarheid van

het beroemde zeggen van Quinctiliaan, dat *de echte welsprekendheid uit het hart haren oorsprong neemt*. In het bestrijden van zijne wederpartij, nam hij doorgaans, ten gevolge der hem eigene beschaafdheid en zachtmoedigheid, de regelen van bescheidenheid en welvoegelijkheid in acht; doch, wanneer hij bij deze list en bedrog meende ontwaar te worden, liet hij de taal eener edele verontwaardiging niet zelden op het krachtigst hooren. Nog moet tot zijnen lof vermeld worden, dat hij, hoezeer op de behartiging zijner huisselijke belangen op eene betamelijke wijze bedacht, nogtans van lage en verachtelijke baatzucht zeer verre vervreemd was. Blijken hiervan gaf hij niet slechts in de boven reeds vermelde kieschheid, waarmede hij de verdediging van min regtvaardige zaken van de hand wees, maar ook in zijne dikwerf betoonde zucht, om kostbare en onzekere pleitgedingen door minnelijke schikking voor te komen, en bovenal in de edelmoedigheid, met welke hij meermalen, zonder uitzigt op belooning, de zaak van verdrukten en ongelukkigen op zich nam en hunne belangen op het ijverigst voorstond.

Op die wijze strekte VAN DER SPIJK den achtbaren stand en belangrijken werkring, dien hij zich gekozen had, in alle opzigten tot eer; door zulke bekwaamheden, door zulk een gedrag steeg hij, in zijne loopbaan, tot een' zeldzamen trap van voorspoed en vermaardheid, en hield zich daarop ten einde toe staande. Met regt was die loopbaan hem zeer geliefd, en weigerde hij volstandig, zich daaruit in eene andere te laten overbrengen. Tweemaal echter werd hij daarvan, voor een' korten tijd, eenigermate verwijderd. Na de groote omkeering namelijk, die, in den jare 1795, de gedaante der zaken in ons Vaderland geheel veranderde, werd hij, die aan de beginselen der toen zegevierende partij steeds met gematigdheid was toegedaan geweest, wel vruchteloos aangezocht om den post van Fiscaal bij het Hof van Holland te aanvaarden, maar kon of wilde zich echter niet onttrekken aan den hem opgedragen last, om aan het Provinciaal Bestuur van dat Gewest deel te nemen. Groot was de lof, dien hij ook in dezen nieuwen werkring behaalde. Niet alleen betoonde hij zich een' ijverig' vriend en handhaver van orde, billijkheid en gema-

tigdheid, maar leide ook eene ongemeene mate van beleid, kunde en wijsheid aan den dag, en bewees door dit een en ander, in den korten tijd dat hij aan het bestuur van Holland deel had, aan dat Gewest gewigtige diensten. Meermalen nam hij, gedurende dien tijd, het voorzitterschap der vergadering, en wel in zeer moeilijke oogenblikken, waar, en bragt alsdan, door zijne schranderheid en tegenwoordigheid van geest, door zijne gemakkelijke om zich uit te drukken, gemeenlijk niet weinig tot den gelukkigen afloop der beraadslagingen toe. Na deze eerste proeve van zijne geschiktheid, om de algemeene belangen te helpen behartigen, werd hij, tegen zijnen dank, verplicht die geschiktheid nogmaals aan den dag te leggen. In den jare 1797 namelijk werd hij tot lid der tweede Nationale Vergadering gekozen, en te vergeefs een verzoek hebbende ingediend, om van die roeping ontslagen te worden, aanvaardde hij den hem opgedragen' last, niettegenstaande hij, bij de toenmalige stemming van veler gemoederen, al het hagchelijke daarvan gevoelde. Dit gevoel nogtans deed hem geen oogenblik verflaauwen of bezwijken in de kloekmoe-

dige handhaving der beginselen van regtvaardigheid, orde en wijze gematigdheid, welke toen, helaas! in de Vergadering maar al te magtige bestrijders vonden. Het gevolg hiervan was dan ook, dat hij, op den beruchten 22 Januarij des jaars 1798, nevens vele andere waardige mannen, met geweld buiten de Vergadering gesloten, en kort daarna, eerst in zijne woning en vervolgens op het Huis in 't Bosch, in verzekerde bewaring gesteld en gehouden werd tot den 22 Julij des genoemden jaars, toen eene kortelings voorgevallene nieuwe omwenteling aan hem en zijne lotgenooten hun ontslag bezorgde.

Ik mag van het openbaar leven van onzen VAN DER SPIJK niet afscheiden, zonder nog met een woord de vereerende hulde gemeld te hebben, welke onze geëerbiedigde Koning hem, in den jare 1824, bewees, door hem, ter vergelding van een leven, gedurende ruim veertig jaren aan de eerlijke en getrouwe handhaving der gerechtigheid toegewijd, tot Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen. Hoezeer de nederige en bescheidene man nimmer naar uiterlijke eerbetooningen gestaan had, voelde hij zich echter door dit ge-

heel onverwachte eerbewijs ten hoogste gestreeld, omdat hetzelfde afkomstig was van eenen Vorst, voor wiens uitstekende hoedanigheden beide van verstand en hart hij, met elk' regtgeaard' Nederlander, de diepste hoogachting koesterde. En wie, van zijne verdiensten als practisch Regtsgeleerde, van de braafheid, regtschapenheid en edelmoedigheid, door hem in dien werkkring steeds aan den dag gelegd, niet geheel onkundig, zal hem dit eerbewijs niet ten volle waardig keuren?

De beslommeringen van eene uitgebreide practijk, die, gelijk wij zagen, onzen VANDER SPIJK, tot weinige jaren voor zijn overlijden, rusteloos bezig hielden, gunden hem geenen tijd, om zijne zucht ter beoefening van letteren en wetenschappen in te volgen, veelmin, om dezelve door de uitgave van eenige geschriften te versieren en uit te breiden. In oogenblikken van verademing en uitspanning nogtans wandelde hij gaarne in hare bekoorlijke lusthoven om, zich nu eens met wijsgeerige onderzoekingen bezig houdende, dan weder aan de liefelijke toonen der dichtkunst, voor welker schoonheden hij verre was van ongevoelig te zijn, met innig welgevallen het

oor leenende. Als echt beminnaar van zijn Vaderland en deszelfs roem, ging hem bovenal de bloei van deszelfs letterkunde naauw ter harte; en gaarne daarom werd hij medelid eener Maatschappij, welke zich de bevordering van dien bloei ten hoofddoel stelt. Het is waar, zij moest om redenen, in welke het ons voegt te berusten, het voorregt missen, van hem aan hare werkzaamheden deel te zien nemen; dan zij had echter, zelfs voor hij nog in eenige betrekking tot haar stond, van zijnen ijver ter behartiging van hare belangen eene aangename ondervinding, toen hij, op hare uitnoodiging, met het gewenschte gevolg haar regt van eigendom handhaafde op eenige kostbare handschriften, die, gedurende den tijd van hare kwijning en stilstand uit het oog verloren, zonder zijne tusschenkomst, in het openbaar zouden zijn geveild geworden. Doch, hoezeer ook VAN DER SPIJK onder de geletterden verdient geteld te worden, is het echter niet zoo zeer als zoodanig, maar veeleer als nuttig en verdienstelijk burger, als edel en regtschape mensch en Christen, dat hij op onze hoogachting en vereering regtmatige aanspraak heeft. In dat

eerbiedwaardig licht verscheen hij ons reeds bij de beschouwing van zijne regtsgeleerde loopbaan; in dat zelfde licht openbaarde hij zich mede in zijne overige betrekkingen, in den ganschen loop en onder alle omstandigheden van zijn leven. Waar hij door raad, of daad van nut kon wezen, waar hij eenig edel en weldadig doel kon helpen bevorderen, daar wijdde hij gaarne daaraan alle zijne vermogens, alle zijne krachten toe. Een vurig hoogachter van het Christendom zijnde, leide hij die hoogachting aan den dag, door deszelfs voorschriften in zijn gedrag op te volgen, en aan eerlijkheid, opregtheid en goede trouw, goedwilligheid, edelmoedigheid en menschenliefde te paren. Ook de uiterlijke belangen van het Christendom vonden in hem een' ijverig' handhaver; en vele jaren achtereen en onder moeilijke omstandigheden was hij, in onderscheidene betrekkingen, ten nutte der kerk onvermoeid werkzaam. Gelijk de Godsdienst van Jezus de leidsvrouw was van zijnen wandel, zoo was zij tevens zijne troosteres onder de wederwaardigheden, die hem bejegenden, en van welke ééne vooral hem op het smartelijkst greefde. Reeds in den jare 1782

door een' gelukkigen echt vereenigd met Jonkvrouwe ALETTA GERARDA ANDREA GORDON, zag hij de genoegens dier verbindtenis verhoogd door het bezit eener dochter, die door hare beminnelijke hoedanigheden met regt de vreugde en wellust harer ouderen was. Dan, helaas! dit eenig pand zijner huwelijksliefde, deze schitterende parel aan zijne echtkroon, werd hem door den dood ontrukkt, toen zij weinig meer dan den ouderdom van zeventien jaren bereikt had. Toen was het, dat hij de volle waarde van het Evangelie gevoelde, daar deszelfs vertroostingen alleen balsem konden gieten in eene wonde, die, hoezeer nimmer volkomen geheeld, echter door haren invloed merklijk verzacht en gelenigd werd. Ook de vriendin zijner jeugd, aan wie gemeenschap van lijden hem, zoo mogelijk, nog inniger verbonden had, moest hij later, en wel in Februarij des jaars 1816, met een gebroken hart ten grave brengen. Door de Godsdienst van Jezus gesteund, droeg hij deze en meer andere rampen, welke hem troffen, met mannelijke gelatenheid en christelijke onderwerping, met dankbaarheid steeds het vele goede erkennende, dat hem vergund

was. Door die Godsdienst bemoedigd, zag hij zijn langzaam naderend einde met kalme en blijmoedige bedaardheid te gemoet, en ontsliep ten laatste, in de hoop eens beteren levens, op den 10 Maart van dit jaar, diep betreurd door zijne naaste betrekkingen, en bij allen die hem kenden, den liefelijken geur eener geëerbiedigde nagedachtenis achterlatende. In 't bijzonder blijft zijn naam in zegenend aandenken bij de twee bovengenoemde, achtenswaardige vrienden zijner jeugd, DE KRUYFF en BENNET, die geen' hooger en wellust kennen, dan zich de bewijzen van broederlijke trouw en vriendschap, bij zijn leven van hem ontvangen, voor den geest te brengen, en in den lof van zijne edele rondborstigheid, beminnelijke opregtheid en nederige Godsvrucht uit te weiden.

Ook wij, M.H., vereenigen ons gaarne met hen in de vereering van eenen man, die, in zoo vele opzigten, aanspraak op de algemeene hoogachting had, en op wien, als haar medelid, deze Maatschappij, uit dien hoofde, billijk roem droeg. Mogt het haar gegund zijn, dit nog lang te doen op zoo vele andere verdienstelijke mannen, als het der goede

Voorzienigheid behaagde, voor haar, de wetenschappen en het vaderland te behouden. Moge zij in 't bijzonder zich meer en meer verblijden in den werkzamen ijver van hare leden, om haren bloei en luister, en met dezelve die der Nederlandsche letterkunde, met de eer des vaderlands ten naauwste verknocht, te bevorderen en uit te breiden!

[I]

Ingevolge de orde der onderwerpen, vervat in den Brief van Beschrijving, leest de Secretaris, Prof. H.W. TYDEMAN, het navolgend verslag:

MIJNE HEEREN, GEACHTE MEDELEDEN!

Ook in dit jaar zijn, zoowel de Maandelijksche, als de Openbare Vergaderingen der Maatschappij, geregeld gehouden. De leesbeurten op de Maandelijksche Vergaderingen geschikt zijnde bij die van den 14^{den} October 1825, heeft eerst Prof. KIST ons op de Vergadering van den 7^{den} December aangenaam bezig gehouden met eene voorlezing *over eenige Betuwsche Idiotismen*, of bijzondere woorden en spreekwijzen onder de landlieden in dat Kwartier van Gelderland gebruikelijk. Op de tweede vergadering, den 10^{den}

Februarij 1826 hield de Heer D'ESCURY VAN HEINENOORD eene belangrijke voorlezing, geput uit den voorraad voor zijn verdienstelijk werk, 'Hollands Roem in Kunsten en Wetenschappen': *over den oorsprong der Nationale Letterkunde in Rusland, Zweden en Denemarken, en de betrekkingen der Nederlandsche Letterkunde tot dezelve*. Op de Vergadering van den 14^{den} April dezes jaars deed Prof. MACQUELIJN, bij schikking met Prof. CLARISSE, die ook voor dit saisoen eene beurt had aangenomen, eene voorlezing, *over de menschelijke stem of spraak, als grondbeginsel der taal*. Wij hebben voor het volgend saisoen nog voorlezingen van Prof. CLARISSE en van Prof. WTTEWAALL te goede.

Gedeeltelijk aan deze voorlezingen, gedeeltelijk aan de onderscheidene gewigtige en aangename onderwerpen van beraadslaging, meenen wij te mogen toeschrijven, dat ook onze gewone Maandelijksche Vergaderingen dit jaar talrijker, dan wel in vorige jaren, zijn bezocht geworden. Tot die onderwerpen van raadpleging behoorde, vooreerst, de mededeeling aan deze Maatschappij gedaan, van wege den Heer Administrateur van het vak van Onderwijs enz. bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, van de mogelijkheid, dat Zijne Maj. de Koning, 's Lands Drukkerij goedgunstig zou willen verleen, om eenige voorname oude en onuitgegevene Handschrif-

ten, tot de Vaderlandsche Taal of Geschiedkunde betrekkelijk, in het licht te doen brengen; waarbij het aanzoek aan ons gedaan, of laat ons liever zeggen, de hoop aan ons gegeven werd, om aldus ook eenige der belangrijke Oud-Nederlandsche Dichtwerken, uit de Verzameling dezer Maatschappij, in eenen correcten afdruk van den tekst, voorzien met Woordenboeken of andere hulpmiddelen, om het gebruik en de studie van den tekst gemakkelijk te maken, ter uitgave te bevorderen. Het spreekt van zelf, dat wij op het rapport der Commissie, daarover bij ons benoemd, gaarn den voorraad, bij ons voorhanden, hebben aangeboden, ten einde tot het gemeenschappelijk edel doel, uitbreiding van grondige taalkennis, door het gereeder gebruik van derzelver bronnen, aldus mede te werken.

Een andere zeer gewenschte werkzaamheid was voor ons, die verschaft werd, eerst door een nieuw aanzoek aan - en weldra door het vernemen van het besluit van de Leidsche Regering, om eindelijk te voldoen aan hetgeen reeds sedert eenige jaren het voorwerp onzer wenschen en pogingen was geweest, dat namelijk de lokalen in het Catharina-Gasthuis dienstbaar werden gemaakt tot het houden der openbare en bijzondere Vergaderingen van de wetenschappelijke Maatschappijen, en dus in de eerste plaats ook de onze, te Leiden gevestigd: hetgeen ons de hoop

geeft om, tegen eene billijke jaarlijksche retributie, reeds tegen het volgend seizoen in het vast bezit te komen van een goed ingerigt lokaal voor onze bijzondere Vergaderingen, voor onze Bibliotheek, en vooral ook, van eene ruime en fraaije Gehoorzaal, in het best der stad, voor de openbare Voorlezingen.

Wat betreft de drie openbare Vergaderingen, in dezen winter en voorjaar gehouden, op de eerste derzelve, den 18^{den} November 1825, had ik zelf de eer, eene voorlezing te doen, *over den geest van Maatschappelijkheid, als wijziging en gevolg van den geest van Gezelligheid*; waarna de Heer J.E. VAN VARELEN, van Haarlem, ons den eersten zang voordroeg van zijn Dichtstuk, getiteld: *Misogunos* of *Opsigamos*, en daardoor het algemeen verlangen ook naar den tweeden en volgende Zangen opwekte. In de tweede Vergadering, den 20sten Januarij 1826, las eerst Prof. A. VAN GOUDOEVER, van Utrecht, eene Verhandeling, *over den rijkdom in produkten van landbouw en koophandel van het Oude Spanje*, eene waardige proeve van een vervolg of aanvulling der beroemde *Ideën* enz. van den Göttingschen Prof. HEEREN; daarna las de Heer GEEL: *Iets over den Smaak*, hetgeen velen uwer in het *Magazijn* van ons Medelid, den Heer N.G. VAN KAMPEN reeds zal gesmaakt hebben. De derde Vergadering, den 17^{den} Maart dezes jaars,

werd geopend door eene keurige en doorwrochte voorlezing van Jonkheer Mr. J.C. DE JONGE, *over den invloed, dien het ontstaan van het Gemeenebest der Vereenigde Nederlanden gehad heeft op de overige Staten van Europa*; terwijl die Vergadering besloten werd door de voorlezing van den Heer Mr. J. SCHELTEMA, *over den Reinke de Vos van Heinric van Alcmer, 1498*, wier aangename indruk zich vereeuwigen zal in de reeds aangekondigde nieuwe bewerking en uitgave door ons geacht Medelid van dat geheele Dichtstuk.

Van de vergunning, ons ook in 't voorleden jaar op nieuw verleend, hebben wij een, wij durven zeggen, gepast gebruik gemaakt, door de Heeren, Doctor BERGMAN, Predikant VERWEY, Prof. COCK en Predikant CATS aan de leden dezer Maatschappij toe te voegen.

De Bibliotheek dezer Maatschappij is ook in dit laatste jaar niet zonder belangrijke aanwinst gebleven, deels door geschenken, deels door aangekochte werken. Als geschenken mogen wij vermelden: de *Annales Academiae Groninganae*; de *Mémoires couronnés par l'Académie royale de Bruxelles*, 1824, 1825; het tweede deel van het werk van den Heer Baron D'ESCURY, *Hollands Roem in Kunsten en Wetenschappen*; van Jonkheer Mr. J.C. DE JONGE, het eerste deel zijner *Verhandelingen en onuitgegeven stukken voor*

de Vaderlandsche Geschiedenis; van ons Medelid, den Heer G. VAN ORDEN, zijn werk *over de Nederlandsche Legpenningen*; den *Chrysostomus* van den Heer A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN; het Werk van den Heer L.G. VISSCHER, over de *uitbreiding en invoering der Nederlandsche Taal*; van ons Medelid, den Heer WILLEMS, te Antwerpen, zijne *Redevoering over het karakter van den Nederlandschen Schilder*; van den Heer J. KONING, *de vertaling van EBERTS onderzoek naar Neêrlands aanspraak op de uitvinding der Boekdrukkunst*; van onzen Voorzitter, een' afzonderlijken afdruk zijner *Taalkundige aanmerkingen*, uit den Algemeenen Kunsten Letter-Bode; en een paar Latijnsche Dichtstukjes van den Heer CAMBERLIJN, Lid der Maatschappij, te Gent. Van oudere werken: eene oude Engelsche uitgave van *Renard the Fox*, van den Heer DONCKERMANN; en van mij, *Claubergii Ars Etymologica Teutonum, adjectâ dissertatione de usu Philologiae Germanicae in Theologia*, 1663; en *Lambrechts, beschrijving der toetaking van een Oorlogschip*.

Nog na de laatste Maandelijksche Vergadering is mij van den Heer Baron ROËLL, Medelid dezer Maatschappij, voor dezelve ten geschenke gezonden, een exemplaar van de *verzameling van stukken, betreffendo den vrijen Graanhandel*, en twee Memorien over datzelfde onderwerp, sedert

door Zijne Excell. aan Zijne Majesteit ingediend, tegen de berispingen van den Heer BARTHÉLÉMY; van ons Medelid, den Heer G.J. VAN RYSWYK, te Leiden, een fraaijen bundel van zeldzame en scherpe tractaatjes, uit onze oudere staatsgeschiedenis; en is mij, in mijne qualiteit als Secretaris dezer Maatschappij, uit Coppenhagen, met een Latijnschen brief van den Heer RAFN, Secretaris der Maatschappij voor oude Noordsche Letterkunde aldaar, een bundel van boekjes en brochures geworden, in het IJslandsch en Deensch, betrekkelijk de oude Noordsche Geschied- en Letterkunde, met uitnoodiging om de verdere uitgave zulker Gedenkstukken, door intekening, te willen helpen ondersteunen; waartoe deze Maatschappij, en ook andere Genootschappen of bijzondere liefhebbers dier met de onze zoo naauw verwante taal- en letterkunde, zich buiten twijfel geredelijk zullen leenen. Nog gister avond, eindelijk, vond ik mij aangenaam verrast, door een geschenk voor deze Maatschappij, van twee netgebonden boekdeeltjes, zijnde de zeer nuttige *Inleiding op Homerus* door ons Medelid Dr. BERGMAN, het eerste over de *Ilias* naar KÖPPEN, het tweede over de *Odyssea*, door hem geheel eigen bewerkt, en dezer dagen eerst van de pers gekomen.*.

* Op den eigen dag der Vergadering kwam te Leiden aan, het voor de Maatschappij bestemd fraai gebonden exemplaar der *Verhandelingen over onderwerpen uit de Oudheidkunde en Godenleer*, Delft 1826. van den Heer Pred. N. WESTENDORP, te Losdorp, Lid der Maatschappij; en kort na het houden der Vergadering, bij het aannemen zijner benoeming als Lid der Maatschappij, zond de Heer Dr. B.A. NAUTA aan dezelve een exemplaar zijner *Schets van de Geschiedenis der Latijnsche Dichtkunst in Nederland*, Leid. 1826: ook werd toen eerst ontvangen, de reeds in Maart II. door Prof. BÜSCHING, te Breslau, aan deze Maatschappij afgezondene eerste aflevering van zijn werk: *Merkwürdigkeiten Altdeutscher Kunst in der Altmarkt*, Breslau 1825, betrekking hebbende tot de Verhandeling van den Heer Pred. WESTENDORP over het Runenschrift in de Nederlanden, *Verhandel. dezer Maatsch.* derde Deel tweede Stuk.

Nog grooter, dan van geschonkene, is de aanwinst, zoo van Handschriften, als van Taalkundige werken, hetzij nieuw uitgegevene, hetzij op Boekverkoopingen, voor ons eigen geld, in dit laatste jaar verworven: maar gijlieden ontslaat mij te gereeder van het oplezen dier tijtels, daar, na de overbrenging en nieuwe rangschikking van onzen voorraad van Boeken en Handschriften, in het nieuw lokaal, dat thans wordt gereed gemaakt, en dus, durf ik vertrouwen, nog in den loop van ditzelfde jaar, niets meer verhinderen zal den Catalogus daarvan ter drukpers te geven, en, buiten ongedachte verhinde-

ring, nog voor de eerstvolgende Algemeene Vergadering, aan ieder uwer te doen geworden.

Hadden wij het genoegen, op de naastvorige Algemeene Vergadering, den Gouden Eerpenning te zien uitreiken voor de bekroonde Prijsverhandeling van den Heer Mr. S. DE WIND, te Middelburg: een nieuw genoegen was het voor het Bestuur der Maatschappij, die Verhandeling nog in den afloop van hetzelfde jaar Ulieden in druk te kunnen aanbieden, als kern en hoofdgedeelte van het eerste Deels tweede Stuk der Nieuwe Werken dezer Maatschappij; doch hetwelk voorts een drietal gewigtige Bijdragen tot de Vaderlandsche Geschied- en oude Dichtkunde behelst, medegedeeld door de Heeren Baron D'YVOY *van Mijdrecht*, JACOBUS KONING en H. HOFFMANN (*von Fallersleben*), te Breslau.

Het Voorberigt voor het eerste Deel dezer Nieuwe Werken, bij dat tweede Stuk uitgegeven, behelsde geen vervolg van de Geschiedenis der verdere werkzaamheid en andere lotgevallen der Maatschappij in de laatstvoorgaande jaren, en de aanmerking daarover gemaakt, in het overigens aanprijzend verslag dier werken, in een Zuid-Nederlandsch Weekblad, was misschien niet geheel ongegrond: maar het had zoo wel onzen Voorzitter, als mij, aan den tijd ter vervaardiging ontbroken. Mogt de spoedige uitgave van

een volgend deel ons in de gelegenheid stellen, om, in zoo verre Gijlieden, mijne Heeren, die toch jaarlijks deze Verslagen hoort en gedrukt ontvangt, het voor Ulieden of voor het algemeen noodig of nuttig mogt oordeelen, dan hieraan te voldoen. Maar voor het tweede Deel hebben wij tot nog toe geen anderen voorraad, dan een geleerd bewerkte, maar kleine, Verhandeling van ons ijverig Medelid, Mr. W.C. ACKERSDYCK, *over ongepaste en drukkende middelen, in vroeger tijden hier te lande gebezigd, tot het ontdekken van misdaden en overtredingen; - bijzonder tot het houden, bezitten of hooren van gemeene of stille waarheid, enz.;* welke reeds sedert een jaar op ander gezelschap ligt te wachten. Mogt er dus spoedig, 't zij door bekroonde Prijsverhandelingen op de uitgeschrevene Vragen, hetzij door vrije werkzaamheid, of welligt slechts mededeeling van het reeds lang voorhandene, onder ons zoo groot aantal van kundige Medeleden, zich een' toereikende voorraad opdoen ter voortzetting onzer werken; en om daardoor zoowel de verder afwonende Leden meer aan de Maatschappij te verbinden, als om de werkzame Leden meer aan te moedigen tot het inzenden van bijdragen, - waartegen, het is niet te loochenen, de lang vertraagde uitgave zelve een nieuwen hinderpaal zoude stellen.

II.

De Secretaris doet, nopens de Prijsvragen, in de Algemeene Vergadering van 1824 uitgeschreven, het navolgend verslag:

‘Op de Algemeene Vergadering van 1824 vond onder de vier voorgestelde Prijsvragen uit het vak der Vaderlandsche Geschiedkunde algemeen den meesten bijval die, welke was opgegeven door onzen waardigen KEMPER:

‘Een oordeelkundig overzicht der Inlandsche Geschiedschrijvers van ons Vaderland; van de vroegste tijden af, tot aan de inlijving van België aan Frankrijk, en de omwenteling van 1796 in de Vereenigde Nederlanden.’

Doch werd tevens, uit hoofde van den grooten omvang dezer vraag, besloten den tijd van beantwoording derzelve te verlengen tot ult. December 1827, - en om, tegen den gewonen tijd van beantwoording, d.i. ult. December 1825, nog eene andere te kiezen uit de drie overige voorgestelde vragen; waartoe nu bij de meerderheid de derde werd gekozen, zijnde de vraag:

‘Welke was, zedert de oudste tijden, de invloed der Geestelijkheid, op de zeden en gewoonten, den Regeringsvorm en de

Regtspleging in Holland, Zeeland en het Bisdom Utrecht?’

Op deze Prijsvraag is geen antwoord ingekomen.

Doch op dezelfde Vergadering werd tevens besloten tot het weder uitschrijven van de vraag, voor de eerstemaal opgegeven in 1822; dus luidende:

‘Eene beknopte voordragt van de Noordsche Mythologie, ontleend uit de oorspronkelijke gedenkstukken, en met aanwijzing van het gebruik, dat hiervan in de Nederlandsche Dichtkunde zou kunnen gemaakt worden.’

Op deze vraag is in het voorleden najaar reeds vroegtijdig ingekomen eene Verhandeling *over de Odinische Godenleer en het gebruik derzelve in de Nederlandsche Dichtkunde*, groot 45 bl. in folio, met de Zinspreuk uit VIRGILIUS: *Sit mihi fas audita loqui etc.*

Daarna, nog even tijdig voor den termijn, en successivelijk in twee gedeelten, kwam bij ons in, eene Verhandeling, of werk, van circa 300 bl. in folio, geteekend met eene lange Engelsche spreuk uit BLAIR: *He (a Poët) is not at liberty etc.*

In het jaar 1822, wanneer deze Prijsstofte het eerst was opgegeven, waren tot beoordeelaars derzelve benoemd de Leden D.J. VAN LENNEP, VAN DER PALM, CLARISSE, YPEY, VAN CAPPELLE, N.G. VAN KAMPEN en HAMAKER.

Aan dezen is dus van het begin dezes jaars af, achtereenvolgens, naar hunne beste conveniëntie, de toezending dezer stukken geschied en hunne beoordeeling verzocht geworden.

Zes hunner hebben zich gaarn van dezen last gekweten en min of meer uitvoerige beoordeelingen of advijzen geleverd. Prof. VAN CAPPELLE alleen, heeft ongaarne, doch om wettige reden van voortdurende ongesteldheid, zich verontschuldigd. De Maandelijksche Vergadering besloot, in zijne plaats tot beoordeeling te verzoeken Prof. TEN BROECKE HOEKSTRA, thans mede te Amsterdam woonachtig. Deze was ook gewillig hieraan te voldoen; doch er was slechts een korten tijd overig, en deze werd door toevallige en onvoorziene verhindering zijn Hooggel. bijkans geheel benomen. - Ik zal nu de eer hebben, de ingekomene Advijzen der zes eerstgemelde Beoordeelaars (en wel, volgens de goede gewoonte bij ons bestaande, zonder bepaalde orde en zonder vermelding van den naam des stellers van elk advijs in 't bijzonder) aan de Vergadering voor te lezen.'

Vijf Adviseurs, aan de tweede Verhandeling, geteekend met de Engelsche spreuk uit BLAIR, den Gouden, en de zesde een buitengewoonen Zilveren Eerepenning toekennende; terwijl allen eenparig oordeelden, dat de eerste Verhandeling, geteekend met de spreuk uit VIRGILIUS, vooral ook, omdat dezelve het tweede gedeelte der voorgestelde vrage slechts even aanroerde en in het geheel niet ontwikkelde, ter bekrooning niet in aanmerking konde komen; wordt met eenparigheid van stemmen besloten, aan den Schrijver der eerstgemelde (in tijdsorde de tweede) Verhandeling, den uitgeloofden Eerprijs toe te kennen: doch tevens bepaald, dat de aanmerkingen, in sommige der advijsen voorkomende, bij afschrift aan hem zullen worden medegedeeld, met verzoek om naar aanleiding daarvan zijne Verhandeling, bijzonder in het eerste gedeelte, hier en daar te bekorten.

In overweging genomen zijnde, of ook van het eerste en voornaamste gedeelte der andere Verhandeling, door verscheiden Adviseurs als eene beknopte en geleidelijke schets der Odinische Godenleer geprezen, eenig gebruik voor de werken der Maatschappij konde gemaakt worden; wordt na deliberatie hiervan afgezien en besloten alleen de bekroonde Verhandeling uit te geven.

Het biljet, tot dezelve behoorende, geopend

zijnde, blijkt de Schrijver te zijn, het geacht Medelid der Maatschappij, N. WESTENDORP, *Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doct. en Predikant te Losdorp, Provincie Groningen.*

De correspondentie tot de mededeeling der aanmerkingen en nadere redactie der bekroonde Verhandeling vereischt, wordt opgedragen aan den Secretaris, Prof. TYDEMAN, en door dezen gaarne aangenomen.

III.

Uit de drie voorgestelde Prijsvragen uit het vak der Dichtkunde, wordt met eene groote meerderheid van stemmen besloten de eerste uit te schrijven: doch met eene kleine verandering in de redactie, en alzoo in dezer voege:

‘Welk is het oorspronkelijk karakter der Nederlandsche Poëzij, waardoor zij zich van alle buitenlandsche Poëzij onderscheidt? in welke stukken erkent men dat het best? wat kan en moet de Dichter in acht nemen, om dat eigenaardige nog sterker te doen uitsteken, en haar, bij de tegenwoordige zucht tot overzetting van Dichtwerken in vreemde talen, eene aanzienlijke plaats te zien toewijzen in de Europésche Letterkunde?’

IV.

Tot Beoordeelaars der Prijsverhandelingen, die op de gemelde vrage voor den 1sten van Januarij 1828 zullen ingekomen zijn, worden benoemd de Leden A. DE VRIES, D.J. VAN LENNEP, VAN DER PALM, D'ESCURY VAN HEINENOORT, VAN ASSEN, VAN REESEMA en WISELIUS.

Verder wordt besloten, ook de Prijsvraag uit het vak der Geschiedkunde, in den jare 1824 tegen dit jaar uitgeschreven geweest, doch onbeantwoord gebleven, te herhalen tegen den 1sten Januarij 1828. (Zie deze Prijsvraag, boven bl. 33, 34.)*

* De Prijsvrage, waarop antwoord ingewacht wordt vóór 1 Januarij 1827 is de volgende (Zie *Handel.* 1825, bl. 67).

‘Welke ophelderingen zijn er voor onze Taal- en Oudheidkunde te halen uit eene naauwkeurige kennis der Heidensche gebruiken, welke oudtijds in deze Landen hebben plaats gehad?’

Vóór 1 Januarij 1828 wordt antwoord verwacht op de vraag, vermeld boven, bl. 33. En is, op de algemeene Vergadering van 1825 voor eenen onbepaalden tijd uitgeschreven de volgende prijsopgave:

‘Men verlangt eene naauwkeurige, en tot in de bijzonderheden voortgezette, vergelijking der Grammaticale vormen van de Germaansche tongvallen, en bovenal van het Nederduitsch, met die van het Sanscrit en Parsi. Deze vergelijking behoort verzeld te zijn *van*, en nader gestaafd te worden *door* eene uitgebreide Wordenlijst, waarin de overeenstemming van een aanmerkelijk gedeelte van den spraakvoorraad der Germaansche dialecten met woorden uit het Sanscrit en Parsi wordt aangetoond, en verder nuttige wenken tot verbetering en opheldering der woord-afleiding gegeven worden. - Onder Germaansche tongvallen verstaat de Maatschappij de thans gebruikelijke tongvallen van den Germaanschen taalstam, met name het Engelsch, Hoog- en Nederduitsch, Deensch en Zweedsch, zonder daarom, of de oude talen van het Noorden, of zelfs Grieksch of Latijn van dit onderzoek uit te sluiten.’

V.

Wordt besloten om in het volgend jaar een onderwerp van prijsopgave te kiezen uit de klasse van Welsprekendheid.

VI.

Aan de Maandelijksche Vergadering wordt,

naar oud gebruik, voor den tijd van één jaar, de vrijheid verleend tot het verkiezen van Leden, binnen Leiden wonende.

VII.

De rekening van den Penningmeester door de Vergadering opgenomen en goedgekeurd zijnde, is daaruit gebleken, dat de ontvangst (met het batig overschot van voorleden jaar) beloopt heeft de som van *f* 2096. 19; de uitgave, die van *f* 1650. 19; blijvende er dus bij kas een voordeelig saldo van *f* 446. -

VIII.

De toelage voor het jaar 1826-1827 is bepaald op *f* 5. 25 cents.

IX.

Tot Voorzitter der Maatschappij voor dit volgend jaar wordt aangesteld Prof. M. SIEGENBEEK; tot Secretaris Prof. H.W. TYDEMAN; tot Secretaris voor de Briefwisseling Mr. W.P. KLUIT; tot Penningmeester, dezelfde; en het Opzigt over de Uitgave wederom, als in het vorige jaar, opgedragen aan den Voorzitter en den Secretaris.

X.

De openbare Vergaderingen en de Leesbeurten op dezelve, worden aldus bepaald: Vrijdag 10 November 1826, de Heeren J. SCHELTEMA en J.E. VAN VARELEN; Vrijdag 17 Januarij 1827, de Heeren Mr. C.J. VAN ASSEN en Mr. D.T. GEVERS; Vrijdag 23 Maart 1827, de Heeren VAN DER PALM en TEYSSÈDRE L'ANGE.

XI.

Tot Leden der Maatschappij worden verkozen de Heeren H.C. VANDER BOON MESCH, Professor aan het Athenaeum Illustre te Amsterdam; Dr. J. BODEL, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, President van de Geneeskundige Commissie in Zuid-Holland, enz. te Dordrecht; Mr. J. VAN DAM, Lid van den Stedelijken Raad te Rotterdam; Mr. J. ENSCHEDÉ, Regter van Instructie bij de Regtbank te Haarlem; Baron SIR TEMA VAN GROVESTINS, Kamerheer bij Z.K.H. Prins FREDERIK der Nederlanden; P.L.J.S. VAN GOBBELSCHROY, Minister van Binnenlandsche Zaken; C. LAUTS, Professor aan het Athenaeum te Brussel; A. LENS, Predikant te 's Gravenhage; B.A. NAUTA,

Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doctor; I.A. NYHOFF, Archivarius van Gelderland, te Arnhem; Baron F.W.F.T. VAN PALLANDT *van Keppel*, Directeur Generaal van den Protestantschen Eeredienst, in den Haag; Mr. J. PAN, Lid van den Stedelijken Raad, enz. te Hoorn; F.A.F.T. DE REIFFENBERG, Buitengewoon Hoogleeraar aan de Hoogeschool te Leuven; H.J. ROYAARDS, Hoogleeraar te Utrecht; Jonkheer FANNIUS SCHOLTEN, Staatsraad enz. in den Haag; H.J. SCHUERMANS, Officier bij de Regtbank, President van het Koninklijk Genootschap van Letterkunde, *Concordia*, te Brussel; J.J. UYTWERF STERLING, Lid van de Regtbank van Eersten Aanleg te Amsterdam; en L.G. VISSCHER, te Brussel.

(*Geteekend*)

M. SIEGENBEEK.